

Abstrakt

Doktorská disertační práce se zabývá korelací morfologického, imunohistochemického a molekulárně-genetického nálezu v maligních nádorech slinných žláz. V první části jsou shrnuty současné poznatky týkající se salivárních malignit. V druhé části je prezentován vlastní výzkum.

Druhá polovina disertační práce se týká přímo výsledků vlastního výzkumu a je rozdělena do tří částí. V první části je představena metoda „dvoustupňového screeningu“ maligních nádorů, který má za cíl nalézt nové, doposud nepopsané genové aberace se zaměřením na zhoubné nádory slinných žláz. Tato metoda probíhá ve dvou na sebe navazujících krocích, kdy je materiál nejdříve vyšetřen imunohistochemicky směsí protilátek nespécificky detekujících aberace v genech *NTRK1-3*, *ALK* a *ROS1*. Pozitivní případy jsou dále podrobeny vysoce senzitivnímu i specifickému molekulárně-genetickému vyšetření metodou masivního paralelního sekvenování s použitím Archer kitu.

V druhé části výsledků je vypracován postup pro cytologickou diagnostiku sekrečního karcinomu slinných žláz z tenkojehlové aspirace (FNA). V této části je detailně popsána cytomorfologie sekrečního karcinomu v nátěrech obarvených dle Papanicolaou a v cytobloku, ze kterého jsou následně provedena doplňková imunocytochemická a genetická vyšetření. Výsledky dostupných vyšetření jsou dány do kontextu s kategorizací dle Milánského systému. Dále byl navržen základní vyšetřovací panel protilátek, jehož výsledky podporují diagnózu sekrečního karcinomu.

V poslední části jsou pak krátce komentovány tři publikované články, které se přímo týkají tématu práce. Jeden prvoautorský článek publikovaný v recenzovaném časopise pojednává o přínosu Milánského systému reportování do rutinní cytologické praxe. Dále jsou komentovány dva spoluautorské články. První se týká dvou případů sekrečního karcinomu dutiny nosní. Druhý článek popisuje tři případy světlobuněčného karcinomu, u kterých byla objevena nová genová translokace *EWSR1-CREM*.